

Stichting Zeehondencentrum Pieterburen

Samengevoegd jaarverslag 2022

Samengevoegde jaarrekening van:

Stichting Zeehondencentrum Pieterburen
Hoofdstraat 94a
9968 AG Pieterburen

&

Stichting Steunfonds Zeehondencentrum Pieterburen
Hoofdstraat 94a
9968 AG Pieterburen

Inhoudsopgave

VOORWOORD RAAD VAN TOEZICHT	3
VOORWOORD BESTUURDER	4
1. STATUTAIRE NAAM EN DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE	5
2. BESTUURSVERSLAG / RAAD VAN TOEZICHT	11
3. VOORUITBLIK 2023	16
4. VERANTWOORDINGSVERKLARING	17
JAARREKENING	20
SAMENGEVOEGDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022	21
SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022	22
SAMENGEVOEGD KASSTROOMOVERZICHT 2022	23
TOELICHTING BEHOREND TOT DE JAARREKENING 2022	24
GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING	29
TOELICHTING OP DE BALANS	31
TOELICHTING OP DE SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	37

Voorwoord Raad van Toezicht

2022 leek aanvankelijk het jaar te worden van de nasleep van de pandemie en de overschakeling naar het nieuwe normaal. De deuren konden weer open en we gingen ons weer richten op de toekomst. De oorlog in Oekraïne heeft tot gevolg dat de wereld weer opgedeeld wordt in blokken. Blokken die zich kenmerken doordat ze veelal met de ruggen naar elkaar staan. Dat wereldwijde systemen hun waarde verliezen en dat blokken weer denken in eigen systemen, die anderen uitsluiten.

De ongekennde inspanning die was geleverd om het Werelderfgoedcentrum in Lauwersoog haalbaar te maken, verbrokkelde door de effecten van deze ontwikkeling op prijzen en beschikbaarheid van materialen. Het feit dat we inmiddels toch met de bouw van start zijn is het gevolg van het geloof in de kracht van dat centrum, maar ook in de overtuiging dat er geen andere keuze is. Blijven in Pieterburen vraagt immers ook een forse investering waarbij de perspectieven op het verwerven van middelen nog minder rooskleurig was.

Niet opgeven, nogmaals aankloppen bij de subsidiegevers, nog meer overleg met de gemeente Het Hogeland, het Waddenfonds en de Provincie Groningen, heeft geresulteerd in prachtige, hogere financiële bijdragen, creativiteit in planvorming en kosten, met als resultaat dat in juni 2022 de knoop kon worden doorgemaakt en dat afspraken met alle betrokkenen konden worden gemaakt. Dank is groot voor alle partijen die dit mogelijk hebben gemaakt. Alle mensen die zijn blijven geloven, zijn blijven argumenteren, zijn blijven aanmoedigen verdienen onze grote dank. Niemand zal zich verbazen dat de Raad van Toezicht Niek Kuizenga apart vermeldt. Onvermoeibaar en zich steeds oprichtend heeft hij leidinggegeven aan deze werkzaamheden, met een tot de verbeelding sprekend resultaat.

Het Zeehondencentrum heeft onder alle omstandigheden haar werkzaamheden voortgezet. De mensen die het centrum maken en dragen hebben zich wederom van hun taak gekweten. De onzekerheid heeft hen niet verhinderd hun werk te doen. We gaan nu op weg naar de realisatie van het Werelderfgoedcentrum en dat betekent opnieuw onzekerheid. Verandering wat zal dit voor mij, voor ons, met zich meebrengen? We kunnen veel zeggen over de bouw, hoe spannend dat het is en we kunnen het langzaam zien groeien. De transitie voor alle medewerkers is minstens zo uitdagend. Tijdens de bouw gaat alles door, maar moet ook nog voorbereiding plaats vinden op de nieuwe situatie. Respect voor alle betrokkenen bestaat er al, maar groeit hierdoor nog meer.

Nu de bouw van het nieuwe centrum van start is en de vorderingen zichtbaar worden, wordt ook gebouwd aan de organisatie voor de toekomst. We bereiden ons voor op het samengaan van de beide stichtingen, we verbreden de Raad van Toezicht (niet langer uitsluitend leden van de Raad van Toezicht van de Stichting Zeehondencentrum Pieterburen).

Stap voor stap werken we aan de toekomst. De zeehond in de leefomgeving van de Waddenzee.

Voorwoord bestuurder

In mijn vorige voorwoord over het boekjaar 2021 schreef ik dat het erop leek dat we in 2022 zo langzamerhand weer naar het “normale” toe zouden bewegen. En dat daarmee 2022 een belangrijk transitiejaar in de geschiedenis van het Zeehondencentrum zou kunnen worden. En inderdaad: Na twee coronajaren ging Nederland in het voorjaar van 2022 van het slot. Echter ongeveer op datzelfde moment viel Rusland buurland Oekraïne binnen. Het werd het begin van een afschuwelijke tijd voor de Oekraïners. Voor Europa en de rest van de wereld begon een nieuwe periode van onzekerheid. Al snel leidde de oorlog tot een nieuwe crisis waar wij als Zeehondencentrum ook direct mee te maken kregen. Een nieuwe explosie van bouwkostenstijgingen en energiekosten was het gevolg, waardoor onze plannen om te gaan verhuizen naar een nieuwe locatie Lauwersoog enorm onder druk kwamen te staan. Gelukkig hebben we dit met aanvullende steun van onze subsidieverstrekking Provincie Groningen en Waddenfonds, de NWB bank, onze bouwteampartner BGDD en door middel van een nog verdere versoering van het ontwerp door architectenbureau Dorte Mandrup kunnen oplossen. Waarvoor grote dank!

Uiteindelijk hebben we op 18 november 2022 kunnen aankondigen dat we in het voorjaar 2025 willen gaan verhuizen naar een nieuwe locatie te Lauwersoog. En op 20 april 2023 heeft de bijna driejarige Ona, dochter van onze medewerkers Sander van Dijk en Eva Nogué Astier de eerste paal geslagen.

Want wij doen het voor Ona en al haar generatiegenoten en de generaties na haar:

We gaan voor een lerende gemeenschap op onze nieuwe plek. Ons nieuwe Zeehondencentrum wordt ook een Werkplaats van de Wadden. Een werkplaats die draait om dierenwelzijn, onderzoek, nieuwe inzichten en het delen van kennis. Hier gaan we onze handen uit de mouwen steken om mensen bij onze missie te betrekken met activiteiten, exposities en ervaringen. Zo inspireren én activeren we zo veel mogelijk mensen om hun eigen steentje bij te dragen aan een duurzame en gezonde Waddenzee.

De mensen binnen het Zeehondencentrum hebben een enorm hart voor de zaak en het welzijn van de zeehond. Ik ben hen dankbaar dat zij zich niet of nauwelijks hebben laten afleiden door alle externe uitdagingen waarvoor we als organisatie staan. Dankzij hen hebben we ook in 2022 weer vele zeehonden kunnen helpen en vele duizenden mensen kunnen inspireren in ons bezoekerscentrum en via onze kanalen op de sociale media.

Een groot dankjewel ook voor de niet aflatende steun van onze donateurs, onze adoptanten en overige geldgevers. Zonder hen kunnen wij ons belangrijke werk niet doen.

We zijn in Pieterburen een mooie groep gepassioneerde mensen die goed geholpen moeten worden op weg naar een nieuwe toekomst want een sterk Zeehondencentrum is nodig om van de nieuwe propositie in Lauwersoog een succes te maken. Daarvoor hebben we eind 2022 een mooie groep tijdelijke hulp troepen aangetrokken. Met hun steun gaan we ons in Pieterburen de komende twee jaar organisatorisch en inhoudelijk klaarstomen voor een toekomst in Lauwersoog.

Met onze toekomstige verhuizing naar Lauwersoog zijn we dé plek aan de Waddenzee waar je binnen en buiten avonturen beleeft en jouw relatie met de Waddenzee ontdekt. Na een bezoek bekijk je jezelf en je relatie met de Waddenzee met andere ogen dan voorheen. De komende drie jaar realiseren we vanuit Pieterburen dé plek om te leren over, werken aan en bij te dragen aan duurzaamheid, klimaatverandering en biodiversiteit. Met als uitgangspunt, verhalenverteller en (klimaat)icoon: de zeehond.

1. Statutaire naam en doelstelling, missie en visie

Statutaire naam:	Stichting Zeehondencentrum Pieterburen en Stichting Steunfonds Zeehondencentrum Pieterburen
Gevestigd te:	Gemeente het Hogeland Hoofdstraat 94a 9968 AG Pieterburen
Rechtsvorm:	Stichting Opgericht voor onbepaalde tijd

Statutaire doelstelling

De Stichting Zeehondencentrum Pieterburen stelt zich ten doel:

- Het (doen) bevorderen van de instandhouding en eventueel van de uitbreiding van zeehondenpopulaties in het bijzonder in, maar niet beperkt tot, de getijdengebieden rond en in de Noordzee. Hieronder wordt begrepen:
- Het (doen) geven van voorlichting;
- Het verzorgen van zeezoogdieren waaronder zeehonden, voorkomend in de getijdengebieden rond en in de Noordzee met als doel hen weer vrij te laten in de natuur;
- Het (doen) beoefenen van wetenschap en educatie, alsmede het samenwerken met die instelling of natuurlijke personen, die activiteiten op het gebied van wetenschap en educatie ontplooiën;
- Het werven van fondsen om voormelde activiteiten te helpen bekostigen;
- Het verlenen van noodhulp aan en het geven van voorlichting over zeezoogdieren wereldwijd;
- Alle overige (rechts-)handelingen die het doel bevorderen.

De stichting Steunfonds Zeehondencentrum Pieterburen stelt zich ten doel: het ondersteunen van de activiteiten van de stichting "Stichting Zeehondencentrum Pieterburen", statutair gevestigd te Pieterburen, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41009242, zulks in de meest ruime zin van het woord, meer in het bijzonder met betrekking tot de financiële aspecten van het beleid omtrent het Zeehondencentrum te Pieterburen. De stichting let daarbij meer speciaal op de continuïteit van deze crècheactiviteiten.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door fondswerving, zulks in de meest ruime zin, met gebruikmaking van alle geoorloofde middelen. De stichting heeft geen winstoogmerk.

Missie en visie

Missie: De zeehond is de graadmeter voor een gezonde zee. Daarom draagt alles wat we doen bij aan de gezondheid van zeehonden en hun leefomgeving. Dat begint dichtbij, in ons centrum en in UNESCO Werelderfgoed Waddenzee, maar reikt tot ver daarbuiten. De zeehond, de zee en de mens: samen delen we één gezondheid. Met die overtuiging als basis maken we mensen bewust van hun relatie met de natuur. Daar stoppen we niet. Onze inzet is dat deze relatie steeds beter wordt. Nu en in de toekomst.

Visie: We zijn een lerende gemeenschap. Ons centrum is een werkplaats van de Wadden. Een werkplaats die draait om onderzoek, nieuwe inzichten en het delen van onze kennis. We steken onze handen uit de mouwen om mensen bij onze missie te betrekken met activiteiten, exposities en ervaringen. Zo inspireren én activeren we zo veel mogelijk mensen om hun eigen steentje bij te dragen aan een duurzame en gezonde Waddenzee.

Doelstellingen, beleid en strategie

Achtergrond

In 1971 is het Zeehondencentrum in Pieterburen opgericht. Sinds 2013 heeft het Zeehondencentrum een nieuwe beweging ingezet waarbij we dierenwelzijn als natuurbehoud als onlosmakelijke eenheid zien; Wij staan voor natuurbescherming met respect voor het individuele wilde dier. Een wereldwijd gedragen zienswijze ook wel bekend onder de term 'compassionate conservation'.

Uitgangspunt is het creëren van een duurzame, groene én rechtvaardige samenleving die respectvol omgaat met de natuur en het individuele wilder dier.

De zeehond is topredator en daarmee graadmeter van het ecosysteem.

Doelstelling

Zeehondenopvang in Nederland

De zeehond is het grootste roofdier van Nederland. Eeuwenlang werd er op ze gejaagd en werden er premies betaald voor het doden van de dieren, zo veel dat de soort met uitsterven werd bedreigd. De eerste zeehondenopvang (1952 Texel; 1960 Uithuizen; 1971 Pieterburen) was dan ook op gericht op het behoud van ieder dier, om daarmee uitsterven af te wenden. Tegenwoordig zwemmen er weer zo'n 9500 gewone en 6500 grijze zeehonden in onze kustwateren. Waar vroeger het opvangen van zeehonden nodig was voor het behoud van de soort, staat nu het hele leefgebied en daarmee het welzijn van de zeehonden onder druk. Het intensievere gebruik van de Waddenzee maakt dat zeehonden slachtoffer worden van onder andere verstoring en plastic vervuiling. Het Zeehondencentrum vangt dieren op die hierdoor in de problemen zijn gekomen.

Daarnaast zijn we doordrongen van de noodzaak de leefomgeving van de zeehond – de Waddenzee – te behouden en gezond(er) te maken.

Beleid

One Health principe

Wij beschouwen de zeehond als een bio-indicator voor het marine ecosysteem van de Nederlandse kustwateren, dat in direct verband staat met de algehele leefomgeving van mens en dier. Gezondheid van mens, dier en hun leefomgeving zijn nauw met elkaar verbonden (dit wordt wel aangeduid met de term One Health). Zeehonden kunnen dragers zijn van virale en bacteriële ziekteveroorzakers die naar mens en andere dieren kunnen worden overgedragen. Daarom is het omwille van zowel volksgezondheid als diergezondheid noodzakelijk om zeehondenopvang aan de hoogst mogelijke hygiëne eisen, en veterinaire protocollen te laten voldoen, met toezicht op naleving hiervan. Dit zou bij voorkeur op trilateraal niveau moeten worden afgestemd, aangezien de verspreiding van de populaties de landsgrenzen overschrijdt. De opvangcentra dragen een verantwoordelijkheid om verspreiding van infectieziekten onder zeehonden, maar zeker ook onder andere wilde en gehouden dieren, en uiteindelijk de mens, te voorkomen. Hieraan direct gerelateerd is terughoudend en gereguleerd gebruik van antibiotica en andere geneesmiddelen die tot resistentievorming kunnen leiden.

Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek is het cruciale fundament van het werk van het Zeehondencentrum. Alleen door hoogwaardig onderzoek, in nauwe samenwerking met universiteiten en andere onderzoekscentra, naar huidige behandelingen en protocollen, invoering nieuwe zorgtechnieken en de schadelijke effecten waar zeehonden aan bloot staan in het wild kan de zorg voor de zeehonden in zowel de opvang als in de Waddenzee verbeterd worden. Zo heeft dergelijk onderzoek in het afgelopen decennium in het Zeehondencentrum al geleid tot een veel gericht antibioticagebruik, ontwikkeling van chirurgische ingrepen voor de behandeling van dieren met externe of interne verwondingen door plastic afval en een verbeterd opvangprotocol: dieren kunnen eerder (gemiddeld 25 dagen eerder) gezond en wel weer vrijgelaten worden.

Van alle klinische monsters die worden afgenomen bij de zeehonden wordt het restant bewaard om als weefselbank te dienen voor de monitoring van de toestand van de populatie wat betreft bijvoorbeeld virussen, chemische vervuiling en effecten van antibioticagebruik op het land (bijvoorbeeld in veeteelt).

Onderzoek dat gedaan wordt aan de zeehonden in de opvang zal nooit ten koste gaan van de zorg voor de dieren.

Binnen een professionele samenwerkingsstructuur van centra die werken volgens de principes van wetenschappelijk onderbouwde opvang, is het mogelijk om de gezondheid van de populatie te monitoren. Daarbij kunnen ook eventuele bedreigingen voor de populatie, het aquatische ecosysteem en de algehele leefomgeving van mens en dier tijdig geïdentificeerd worden.

Dierenwelzijn

De beste plek voor de zeehond is zijn eigen habitat: de zee. Dierenwelzijn en ecosysteem worden het beste gediend als alleen die dieren die het nodig hebben worden opgevangen, en als deze dieren zo kort mogelijk opgevangen worden. Door wetenschappelijk onderzoek te doen naar wanneer een dier hulpbehoevend is – bijvoorbeeld naar of pups echt alleen zijn gelaten door hun moeder – kan de opvang beperkt worden tot die gevallen waarin die noodzakelijk is. Daarbij moet ook afgewogen worden of de hulpbehoevendheid een natuurlijke oorzaak heeft of door menselijk toedoen is ontstaan.

Compassionate conservation

Wij werken vanuit het principe dat dierenwelzijn en natuurbehoud niet strijdig zijn. Er is een groeiend besef dat deze twee uitgangspunten – zorg voor het individuele levende wezen én zorg voor de soort en het gehele ecosysteem – elkaar juist versterken. Deze visie staat bekend onder de term “compassionate conservation”. Wij zijn ervan overtuigd dat samenwerking en kennisuitwisseling tussen dierenbeschermers en natuurbeschermers de gezondheid van Werelderfgoed Waddenzee en de dieren die daar leven het beste dient.

Zeehondenakkoord

Het Zeehondencentrum heeft steeds gepleit voor een wetenschappelijk fundament onder de toekomstvisie op zeehondenopvang in Nederland, en is groot voorstander geweest van het in 2020 ondertekende “zeehondenakkoord”. Dit akkoord gaat uit van de huidige situatie, waarin de populaties zeehonden voor de Nederlandse kusten van dergelijke omvang zijn dat opvang omwille van soortbehoud niet meer nodig is. Daarom was een omslag in het opvangbeleid nodig. In deze omslag zijn langere observatietijden en goede publieksvoorlichting cruciaal om problemen voor zeehonden te voorkomen. Wij zijn ervan overtuigd dat de uitgangspunten van het zeehondenakkoord en de adequate invoering hiervan voor een gebalanceerd opvangbeleid zorgt, waarbij zeehonden de ruimte krijgen om wilde dieren te zijn en alleen goed opgeleide mensen hen hanteren, wanneer dat absoluut noodzakelijk is.

Leidraad zeehondenopvang

In het akkoord is een leidraad voor zeehondenopvang opgenomen. Deze leidraad is internationaal getoetst door internationale experts van onder andere het “Marine Mammal Center” in Californië. De leidraad beschrijft standaarden voor de minimale werkwijze en faciliteiten om op een verantwoorde en bovenal dierwaardige wijze zeehonden op te vangen. Deze leidraad zal worden gebruikt door de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit, het verantwoordelijke overheidsorgaan voor wat betreft opvangen van dieren, om huidige en toekomstige opvangcentra te toetsen. Het Zeehondencentrum werkt al ruim boven deze standaard en zal dat in de toekomst blijven doen, op welke locatie dan ook.

Werkwijze Zeehondencentrum

Het Zeehondencentrum werkt sinds 2013 aan een nieuw, professioneel, terughoudend opvangbeleid dat wetenschappelijk onderbouwd is. Ons nieuwe beleid heeft als doel om dierenwelzijn, gezondheid en veiligheid t.a.v. de populatie te garanderen.

Dit betekent dat:

- Onze zeehondenopvang en zorg uitsluitend uitgeoefend wordt vanuit een veterinaire en wetenschappelijk verantwoorde basis, middels een doorlopende verbetering van kennis door wetenschappelijk en veterinaire-klinisch onderzoek;
- Ons terughoudende opvangbeleid niet inhoudt dat hulpbehoevende dieren geen hulp ontvangen. Het betekent dat we ons richten op het voorkomen van onnodige opvang. Dit doen we door meer te observeren, wetenschappelijk onderzoek te doen naar het gedrag van wilde zeehonden en de resultaten hiervan te delen middels educatie en voorlichting.
- Voor ieder individueel dier gekeken wordt naar welke vorm van hulp het beste past in die situatie, zonder de populatie te schaden. Dieren, zeker in drukbezochte gebieden, worden door ons niet aan hun lot overgelaten;
- Wij in geval van noodzaak tot euthanasie de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht nemen.

De inzet van onze deskundige en goed opgeleide vrijwilligers (ons EHBZ strandingsnetwerk) is cruciaal voor een verantwoorde uitvoering van onze werkwijze. Zij zijn de ogen en oren van Pieterburen.

Deze nieuwe werkwijze heeft geleid tot een aanzienlijke afname in het aantal opgevangen dieren. In 2011 werden er bijvoorbeeld meer dan 800 dieren opgevangen, in 2022 zijn totaal 189 zeehonden opgevangen en verzorgd. Vorig jaar waren dit er 184. Het aantal gewone zeehonden bedroeg 159 (ten opzichte van 155 vorig jaar) en het aantal grijze zeehonden bedroeg 30 (ten opzichte van vorig jaar 29). In 2021 en 2022 zijn er geen bijzondere zeehonden in de opvang verbleven.

Sinds 2013 hebben we als resultaat van ons beleid de maximale opvangcapaciteit aanzienlijk terug weten te brengen waarbij – calamiteiten uitgesloten – gestreefd wordt naar een maximum van zo'n 100 dieren tegelijkertijd in opvang. De verwachtingen aangaande het aantal dieren in opvang, gebaseerd op het beleid uit het Zeehondenakkoord, en de doelstellingen die de opvangcentra en de overheid hierin hebben gesteld, zal dit maximum in de toekomst niet meer dan 50 tegelijkertijd zijn.

Taakverdeling tussen de Nederlandse opvangcentra

Het zeehondenakkoord kent twee belangrijke uitgangspunten waarin de Nederlandse zeehonden opvangcentra (A Seal, Ecomare en Pieterburen) met elkaar aan moeten werken. Allereerst zullen alle zeehonden in principe 24 uur moeten worden geobserveerd voordat er wordt overgegaan op opvang en ten tweede moeten alle actieve centra streven naar een totaal aantal zeehonden dat na opvang in het wild wordt vrijgelaten van niet meer dan 5% van het totale aantal pasgeborenen per jaar. Een ruwe indicatie is dat het dan om in totaal 200 dieren in totaal gaat. De reden hiervoor is dat dit aantal het natuurlijke verwachte verloop van een populatie niet in de weg zit. Belangrijk is dat ook wordt afgesproken dat dit een aantal is om naar te streven, geen regel. Jaarlijks zullen de centra en de overheid het aantal opgevangen dieren evalueren met betrekking tot dit streefcijfer.

Strategie

Stichting Zeehondencentrum Pieterburen ontwikkelt zich steeds verder tot een kennis- en expertisecentrum voor zeehonden, waarbij een gezonde leefomgeving van de zeehond centraal gaat staan in de aanpak en communicatie van het Zeehondencentrum. Daarom ziet het Zeehondencentrum Pieterburen haar transitie binnen de context van een Werelderfgoedcentrum als een enorme kans om haar nieuwe toekomstperspectief te realiseren. Dat willen we doen in nauwe samenwerking met ondernemers, kennisinstellingen en natuurorganisaties.

Funcities

Bij het uitvoeren van haar nieuwe strategie zal de Stichting naast haar huidige kerntaak (het redden van hulpbehoevende zeehonden) op dit moment drie specifieke rollen op verschillende niveaus, die vervolgens logisch uit elkaar voortvloeien.

1. Autoriteit/wetenschap

De basis van alles ligt in de expertise van het Zeehondencentrum. Door jarenlange ervaring en vele onderzoeken is het Zeehondencentrum de expert geworden in Nederland op het gebied van zeehonden. Daar is in de loop der jaren een sterke (internationale) wetenschappelijke component bijgekomen waar onderzoek een grote rol speelt.

2. Bewustmaker

Door haar ervaring en betrokkenheid bij het Waddengebied en de zeehondenpopulatie is de bewustwording van het Zeehondencentrum voor het belang van een schone Waddenzee alleen maar groter geworden. Van oudsher houdt Pieterburen zich natuurlijk bezig met bewustwordingscampagnes, maar nu met de plastic soep en one health problematiek wordt die noodzaak extra gevoeld.

3. Science-tainment/ toeristisch trekpleister

Tot slot heeft het Zeehondencentrum een recreatieve functie. Veel gezinnen met kinderen zien het als een ideaal dagje uit.

Vanuit onze expertrol komen we tot bepaalde conclusies en overwegingen. Die maken dat we mensen bewust willen maken van een nieuwe problematiek rondom de zeehond en daar dan ook een andere, aanvullende boodschap in gaan voeren. Dat doen we op verschillende manieren waaronder op recreatief gebied door middel van beleving en 'science-tainment'. Ook online brengen we dit steeds nadrukkelijker.

Risico's

De stichting onderkent een aantal risico's en onzekerheden welke de strategie kunnen beïnvloeden maar vindt dat zij deze met betrekking tot de huidige situatie en ontwikkelingen prima weerstaat:

- de organisatiestructuur;
- de "governance" van de stichting;
- de (markt) vraag naar onze producten en diensten;
- de afhankelijkheid van bepaalde producten en diensten;
- maatschappelijke ontwikkelingen;
- duurzaamheidsaspecten;
- pandemieën zoals Corona.

Organisatiestructuur

De stichting is een kleine organisatie met een bestuurder en een Raad van Toezicht als bestuursorgaan. De bestuurder wordt ondersteund door een management team (MT) bestaande uit de hoofden van de belangrijkste afdelingen. Periodiek is er overleg tussen deze leidinggevende en toezichthoudende organen. Indien er bepaalde ontwikkelingen optreden welke de strategie positief dan wel negatief beïnvloeden dan zijn er dusdanige korte lijnen binnen deze structuur zodat er snel en kortdurend kan worden gehandeld om eventuele risico's het hoofd te bieden. Het verleden heeft een positieve uitwerking bij ons ook al meermalen aangetoond.

De "governance" van de stichting

De term "governance" omvat de volgende vraagstukken: hoe kom je tot beslissingen, hoe kom je tot uitvoering en hoe verkeer je met je omgeving? Zowel interne als externe toezichtrelaties worden naar aard, inrichting en werking geraakt door complexe governance verhoudingen, zowel in het publieke als het private domein en daar tussenin. Besturen gaat niet vanzelf goed. Toezicht op de inrichting en werking van bestuur is noodzakelijk.

Stichting Zeehondencentrum Pieterburen onderkent dit en heeft de volgende maatregelen getroffen:

- De bestuurder staat onder toezicht van de Raad van Toezicht en het bezoldigingsbeleid en bij de vaststelling van de beloning volgt de Stichting Zeehondencentrum Pieterburen de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties;
- Externe toetsing vindt plaats door de accountant, het CBF en Lloyds (ISO).

Al deze maatregelen laten jaarlijks zien dat het Zeehondencentrum dit risico onder controle heeft.

De (markt) vraag naar onze producten en diensten

Het Zeehondencentrum biedt een divers aanbod van artikelen en diensten aan. Hieruit ontvangt zij jaarlijks naast de entreegelden ook inkomsten uit verkopen van horeca en winkelartikelen. Daarnaast worden er sinds enkele jaren zgn. zeehondentochten geveerd, waarbij ook vaak vrijlatingen van opgevangen zeehonden onderdeel van deze tochten zijn.

Deze inkomsten helpen ons geweldig om onze opvang van hulpbehoevende zeehonden zo goed mogelijk uit te voeren. Echter dit betreffen niet onze enige bronnen van inkomsten. Naast de verkoop van producten en diensten ontvangen wij jaarlijks ook prachtige bedragen aan nalatenschappen en giften en donaties, waarmee de afhankelijkheid van een bepaalde inkomstenbron goed gespreid is.

Maatschappelijke ontwikkelingen en duurzaamheidsaspecten

Het Zeehondencentrum heeft uiteraard ook te maken met maatschappelijke ontwikkelingen en duurzaamheidsaspecten. In hoofdstuk 2 onder “Bestuurlijke zaken” wordt verder ingegaan op welke ontwikkelingen wij zien en hoe het Zeehondencentrum hier mee omgaat. Mede dankzij de uitstekende contacten uit ons netwerk en als gevolg van onze goede relatie met de overheden hebben we aangetoond ook snel en kundig op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen, waarmee ook deze risico’s voor ons beheersbaar zijn.

Corona

De invloed van pandemieën en het overheidsbeleid hierin is van grote invloed op de dagelijkse gang van zaken geweest de afgelopen jaren. Noodgedwongen sluitingen, uitval van personeel, afstandsmaatregelen voor bezoekers hebben allemaal hun weerslag gehad op de organisatie.

2. Bestuursverslag / Raad van Toezicht

Bestuurssamenstelling

Het Zeehondencentrum kent de volgende bestuursorganen:

- een Raad van Toezicht en
- een directeur/bestuurder.

De Raad van Toezicht (RvT) is belast met het toezichthouden en de bestuurder is belast met het besturen van de Stichting.

Sinds 17 april 2013 is Niek Kuizenga benoemd tot zelfstandig bevoegd algemeen directeur/bestuurder van de Stichting, nadat hij op 12 november 2012 in dienst was getreden als bestuurder.

Het bestuur heeft samen met de Raad van Toezicht het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

De huidige Raad van Toezicht heeft als voorzitter de heer Hans Alders (o.a. voormalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en voormalig commissaris van de Koningin van de provincie Groningen). Naast Hans Alders zijn de bekende viroloog Prof. Dr. Ab Osterhaus en de heer Mr. Drs. Michael Sijbom (oud burgemeester van de gemeente Losser en momenteel directeur-bestuurder van de Stichting Landschap Overijssel), de overige leden.

De Raad van Toezicht komt meerdere keren per jaar samen en ontvangt geen bezoldiging voor haar werkzaamheden.

De leden van de Raad van Toezicht en het Bestuur bekleden de volgende nevenfuncties die overigens geen belangenverstrengeling met het Zeehondencentrum met zich meebrengt:

Niek Kuizenga

- Directeur-Bestuurder Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee
- Lid van Raad van Toezicht Stichting Het Drentse Landschap (onbezoldigd)
- Lid van de Mediaraad van RTV Noord (onbezoldigd)

Hans Alders (voorzitter RvT)

- Directeur Hans Alders procesregie & Advies B.V.
- President-commissaris ProRail
- Voorzitter Raad van Commissarissen AOG
- Voorzitter Bestuurlijk Overleg Mosseltransitie
- Informatie heroriëntatie VvAA
- Voorzitter van Raad van Toezicht Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee

Michael Sijbom (lid RvT)

- Directeur-bestuurder Stichting Landschap Overijssel (hoofdfunctie)
- Lid van Raad van Commissarissen TOPP zorg Zeist
- Lid Oudercommissie Zernike College Haren
- Vice-voorzitter BNMO (Bond Ned. Militairen en Oorlogsslachtoffers) Overijssel
- Lid van Raad van Toezicht Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee

Ab Osterhaus (lid RvT)

- Wetenschappelijk directeur van het Research Center Emerging Infections and Zoonoses (RIZ) van de Diergeneeskundige Universiteit te Hannover
- Wetenschappelijk directeur en mede-oprichter van Viroclinics Biosciences DDL (VCB-DDL) en CR2O, tevens ad-hoc consultant, gastspreker en lid van de wetenschappelijke adviesraad van enkele farmaceutische bedrijven
- Lid van Raad van Toezicht Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee

Bestuurlijke zaken

Bij het uitvoeren van onze operationele activiteiten onderkennen wij de volgende risico's welke de effectiviteit en efficiency van het Zeehondencentrum kunnen beïnvloeden:

- interne organisatie en administratie;
- fraudegevoeligheid en corruptie;
- implementatie van nieuwe informatiesystemen;
- risico's m.b.t. schade toebrengen aan het milieu;
- kwaliteit van personeel;
- reputatie Zeehondencentrum.

Wij hebben maatregelen getroffen om deze bovengenoemde risico's te kunnen beheersen:

Interne organisatie en administratie

Het Zeehondencentrum is een kleine organisatie. Voordelen hiervan zijn er zeer korte lijnen zijn binnen de organisatie en dat de mensen die er werken een grote verantwoordelijkheid hebben maar ook voelen ten aanzien van hun werkzaamheden.

In ons geval komt dit de effectiviteit en efficiency juist ten goede. Eventuele issues worden snel herkend en besproken, waar vooral de zeehondenzorg baat bij heeft.

Fraudegevoeligheid en corruptie

Dit is een risico waar iedere organisatie zich helaas tegen moet wapenen. Bij ons in het Zeehondencentrum hebben we gelukkig geen ervaring met deze onderwerpen. Ook hier zal het een rol spelen dat we een kleine organisatie zijn en bovendien ook een goed doel. Intern kent iedereen elkaar en werken we iedere dag samen, ook middels het zgn. "open-deur beleid". Extern merken we dat mensen het fijn vinden om ons te helpen (zowel financieel als in natura). Ten aanzien van onze geldstromen geldt het vier-ogen principe, hebben we interne (kas)geldcontroles en functie- en autorisatiescheidingen getroffen. Middels deze maatregelen hebben we de risico's naar onze mening en tevens naar de mening van onze accountant voldoende onder controle.

Implementatie van nieuwe informatiesystemen

Eind 2020 is een nieuw ticket/ boekingssysteem geïmplementeerd als onderdeel van een CRM-vernieuwingstraject, waartoe ook de zeehondendatabase behoort. Dit CRM systeem is begin 2021 in gebruik genomen.

Risico's m.b.t. schade toebrengen aan het milieu

Het Zeehondencentrum houdt rekening met het milieu. In ons geval heeft dit vooral betrekking op het waterverbruik in onze bassins. Waar dit water in het verleden periodiek werd geloosd in het riool wordt ons verbruikte water sinds 2012 gezuiverd en hergebruikt via onze waterzuivering.

Periodiek worden metingen uitgevoerd om de waterkwaliteit te testen. Het betreft een gesloten watersysteem, waarmee het risico op vervuiling geminimaliseerd is.

Kwaliteit van personeel

Het Zeehondencentrum kan alleen maar werken met gekwalificeerd personeel. Het werken met zorgbehoevende zeehonden is niet iets wat iedereen zo maar even kan gaan doen. Nieuwe medewerkers worden daarom ook intern opgeleid en begeleid. In Pieterburen hebben we een campus waar deze studenten 24 uur en zeven dagen per week kunnen verblijven.

Het risico bestaat dat er onvoldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar is. Doordat het Zeehondencentrum internationaal zeer hoog staat aangeschreven komen er jaarlijks vele nieuwe studenten naar Pieterburen om ons te helpen bij de verzorging. Na afronding van hun “stage” is onze ervaring dat een zeker aantal hiervan graag terugkomt voor een volgende periode.

Reputatie

Zeehondencentrum Pieterburen is een begrip in Nederland en omstreken. Al sinds de begin jaren '70 worden hier zeehonden opgevangen en worden de ervaringen met betrekking tot de opgedane kennis en kunde gedeeld met onze bezoekers en belangstellenden. Doordat wij zeer frequent samenwerken met erkende wetenschappers en universiteiten en ook de wetten en regels ten aanzien van wet- en regelgeving strikt worden nageleefd schatten wij het risico van eventuele reputatieschade als laag in.

Financiële paragraaf

Het Zeehondencentrum is volledig afhankelijk van de giften en donaties van haar bezoekers en donateurs. Als gevolg van de uitbraak van corona en bijbehorende maatregelen heeft het Zeehondencentrum vooral in 2021 maar ook begin 2022 beperkte inkomsten vanuit haar bezoekers kunnen genereren (entree, horeca en winkelverkoop). Gelukkig zijn er veel mensen geweest die ons middels donaties, adopties en giften wel hebben gesteund het afgelopen jaar en hebben we dit jaar opnieuw een aantal prachtige nalatenschappen mogen ontvangen. In totaal hebben we maar liefst 45 exclusieve en 1.282 symbolische adopties ontvangen.

Mede dankzij deze dankbare financiële steun van pakweg 100.000 mensen en de steunmaatregelen van de overheid heeft dit ertoe geleid dat de reserves en de liquiditeit van het Zeehondencentrum de Corona periode hebben doorstaan en ultimo 2022 wij aan al onze financiële verplichtingen hebben kunnen voldoen.

In de begroting van 2022 was uitgegaan van minimale winst. Hierin was geen rekening gehouden met opnieuw de sluiting van het bezoekerscentrum vanwege COVID-19, maar was wel rekening gehouden met beperkte extra loon-, advies- en marketingkosten vanwege de transitie richting het Werelderfgoedcentrum Lauwersoog.

De gerealiseerde baten zijn lager uitgevallen dan begroot. Opnieuw bleven de entree-, horeca- en arrangement opbrengsten achter op de begrote bedragen, maar hebben de hogere opbrengsten vanuit nalatenschappen een deel van dit tekort goedge maakt.

Ondanks dat we de gerealiseerde kosten binnen het begrote bedrag hebben kunnen houden, onder andere mede opnieuw dankzij de NOW steun en lagere zorgkosten doordat het aantal opgevangen zeehonden laag is gebleven hebben we per saldo wel een positief resultaat behaald in 2022 van € 32.459.

De bestedingen aan de doelstelling over 2022 bedragen 61% (2021: 55%) van de totale baten.

De reserves zijn toegenomen en bedragen eind 2022 € 3.439.906.

De CBF-norm van een minimum besteding van 25% voor kosten van fondsenwerving werd in 2022 beperkt overschreden. Stichting Zeehondencentrum Pieterburen besteedt 25% van haar inkomsten aan kosten voor fondsenwerving (2021: 15%).

De eigen norm voor kosten administratie en beheer is gesteld op maximaal 15% van de totale kosten. Over 2022 is het percentage 13% (2021: 14%), waarmee deze binnen de gestelde norm uitkomt.

De jaarrekening 2022 wordt gecontroleerd door De Jong & Laan Accountants. In deze verklaring vermeldt de accountant of de jaarrekening 2022 van onze stichting voldoet aan de verslaggeving voorschriften voor fondsenwervende instellingen.

Bezoldiging directie

Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Stichting Zeehondencentrum Pieterburen de Regeling beloning directeuren van Goede doelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Stichting Zeehondencentrum Pieterburen vond plaats door de Raad van Toezicht van de stichting. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 455 punten met een maximaal jaarinkomen van salarisoniveau I van € 141.765 (1 fte/12 maanden).

Het voor de toetsing, aan het geldende maximum, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in het jaar 2022 voor Niek Kuizenga € 100.000. Deze beloning bleef binnen het geldende maximum.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven voor de heer N. Kuizenga, met een bedrag van € 133.537 binnen het in de regeling opgenomen maximumbedrag van € 194.000 per jaar.

De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht op de staat van baten en lasten.

Het salaris van de directeur wordt bepaald door de Raad van Toezicht. Hij heeft geen gratificaties of extra vergoedingen ontvangen. Er zijn geen nieuwe overeenkomsten afgesloten of lopende overeenkomsten gewijzigd die voorzien in de beloningen die hoger zijn dan de norm vastgesteld in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Keurmerken

Het Zeehondencentrum kent twee keurmerken:

- CBF-erkenning;
- ISO-keurmerk ISO 9001:2015

Het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving) stelt strenge eisen en voorschriften aan een organisatie die de CBF erkenning wil verkrijgen. De Stichting Zeehondencentrum heeft sinds oktober 2000 de CBF erkenning en een ANBI status. Dat houdt in dat giften aan het Zeehondencentrum fiscaal aftrekbaar zijn. CBF toetst ieder jaar of een organisatie nog aan de normen van de Erkenningsregeling voldoet. Deze hertoetsing heeft in 2021 opnieuw geleid tot een verlenging van het keurmerk. In 2023 zal opnieuw een hertoetsing plaatsvinden.

Sinds het voorjaar van 2004 heeft het Zeehondencentrum de ISO-9001:2008 certificering. Jaarlijks vindt er een audit plaats; ook in 2022 is deze audit succesvol afgenomen. Inmiddels is er sprake van een nieuwe norm: ISO 9001-2015 waar het Zeehondencentrum ook aan voldoet. Dit betekent dat de ISO-certificering - een waarborg voor transparantie binnen de organisatie die de kwaliteit ten goede komt – tot en met juni 2023 van kracht blijft.

In overleg met de Raad van Toezicht is geconstateerd dat het behouden van ons ISO Certificaat na juni 2023 geen prioriteit meer heeft voor onze inmiddels zeer professionele zorgorganisatie. Met onze CBF-erkenning laten we in toereikende mate weten dat we voldoen aan strenge kwaliteitscriteria en dat we ons extern en onafhankelijk laten controleren.

Personeel

Van het totale aantal bezoldigde fte's in 2022 van 32,5 fte's (2021: 30,5) was circa 29,3 in vaste dienst en 3,2 fte op oproepbasis. Veel medewerkers hebben een kortdurend deeltijd dienstverband. Daardoor heeft het Zeehondencentrum gedurende het gehele jaar 59 medewerkers in dienst gehad ten opzichte van 57 vorig jaar.

Salarisbeleid

Stichting Zeehondencentrum Pieterburen kent geen CAO. Er is een eigen salarisregeling welke periodiek wordt getoetst aan soortgelijke organisaties. Op basis van deze salarisregeling wordt het personeel verloned.

De organisatie bestaat uit de onderdelen zeehondenzorg, EHBZ/vrijwilligers, technische dienst, wetenschap, bezoekerscentrum, marketing & communicatie, content & programmering en fondsenwerving en het secretariaat. Staffuncties zijn kwaliteitsmanager, de financiële administratie en de personeelsadministratie.

Met name in de zorgafdeling vinden met enige regelmaat mutaties plaats. Over 2022 zijn er daarnaast ruim 80 onbezoldigde stagiaires/trainees en vrijwilligers geweest.

Gedragscode persoonlijke integriteit Zeehondencentrum Pieterburen

Binnen het Zeehondencentrum is deze gedragscode aanwezig en bedoeld om medewerkers en leidinggevenden concrete handvatten te geven om integer te zijn. Deze gedragscode is opgenomen in het personeelshandboek en maakt onderdeel uit van ieders (arbeid)overeenkomst. Daarnaast brengt het Zeehondencentrum de gedragscode onder de aandacht van de medewerkers door waar nodig een deskundige op een bepaald onderdeel van de gedragscode uit te nodigen. Leidinggevenden zijn verantwoordelijk voor het stimuleren van- en toezicht op de naleving.

De gedragscode bestaat uit verschillende onderwerpen, te weten:

- Algemene gedragscode: Wat zijn onze waarden en hoe willen we met elkaar omgaan;
- Gedragscode grensoverschrijdend gedrag;
- Gedragscode internet, e-mail en verwerking persoonsgegevens;
- Gedragscode COVID-19.

De gedragscode is terug te vinden op de website en is ook op te vragen via email.

Het was de bedoeling dat het Zeehondencentrum gedurende het jaar periodiek interne sessies zou houden onder medewerkers en vrijwilligers. Omdat het centrum als gevolg van COVID-19 in 2022 ook nog deels gesloten is geweest en daarnaast de prioriteiten op het realiseren van een nieuwe plek in Lauwersoog lagen, hebben deze sessies nog niet plaats kunnen vinden. Hiermee is gestart per 2023.

Er is in 2022 sprake geweest van een aantal meldingen van ongewenste omgangsvormen door een medewerker. Onderzoek door een externe onderzoekscommissie bevestigde dat er daadwerkelijk sprake was geweest van ongewenste omgangsvormen. De arbeidsovereenkomst met de betreffende medewerker is beëindigd.

3. Vooruitblik 2023

In 2022 was de kogel definitief door de kerk; in het voorjaar van 2025 gaat het Zeehondencentrum Pieterburen verhuizen naar het Werelderfgoedcentrum Waddenzee (werktitel) in Lauwersoog. De Werkplaats van de Wadden. In het meerjarenplan 2023 – 2025 'Van Pieterburen naar Lauwersoog' beschrijven we onze plannen in het kort.

In Lauwersoog komen jaarlijks vele bezoekers van alle leeftijden en achtergronden op een toegankelijke en interactieve manier in aanraking met wetenschappelijke kennis over de Waddenzee, de Waddenkust en haar bewoners. Hier komen ook onze partners (onderzoeksinstituten, scholen, natuurorganisaties, vissers, ondernemers) samen. We bieden namelijk een thuishaven voor het werken aan de toekomst van het Waddengebied. Een toekomst waarin mens en natuur met elkaar in balans zijn. Een activerende plek om van gedachten te wisselen, met elkaar in gesprek te gaan, elkaar te inspireren en samen te werken aan een duurzame toekomst voor het Waddengebied. En ver daarbuiten. Want dit prachtige Werelderfgoed willen we graag behouden, onderhouden en doorgeven aan de volgende generatie. In de Werkplaats van de Wadden steken wij de handen uit onze mouwen. Elke dag werken we met man en macht aan onze missie.

Daartoe gaan we vanaf januari 2023 **bezoekers nóg meer betrekken** in ons werk door het versterken onze bezoekerservaring, het verbeteren onze expositie en programmering en het ontwikkelen van nieuwe activiteiten.

We gaan onze **positionering versterken** door de boodschap: Seal, Sea, Science over te brengen; ons bezoekerscentrum als visitekaartje in te zetten en campagnes in te zetten.

We worden een **participatief goed doel** worden door te bouwen aan onze relatie met donateurs en nóg meer te betrekken in ons verhaal; een donateurscampagne in te zetten en de B2B markt te betreden.

We worden een **wereldwijde community van inspirerende storytellers** door meer samen te werken met passende partners; onszelf uit te dagen om ons te blijven ontwikkelen en kennis te delen en educatieve programma's te ontwikkelen.

We **passen onze organisatie, werkwijze en systemen aan** door te werken vanuit onze missie, visie, waarden en doelen; door ons organisatorisch te versterken; door onze interne communicatie te versterken; onze werkprocessen te verbeteren; multidisciplinair te gaan werken, te automatiseren waar mogelijk en door te blijven verduurzamen.

We **implementeren een HR-strategie**, zodat we employer of choice kunnen worden door in te zetten op management development en een strategie te ontwikkelen en te implementeren.

Er is in de komende jaren heel veel werk aan de winkel. We laten ons hierbij ondersteunen door expertise van buiten waarbij het expliciet de bedoeling is dat kennis overgedragen wordt zodat we daarna zonder de hulp van externen zelfstandig door kunnen ontwikkelen.

Voor 2023 is ook een begroting opgesteld. De begroting is vastgesteld door het Bestuur na goedkeuring van de Raad van Toezicht. Een cijfermatige samenvatting van deze begroting 2023 is opgenomen in de jaarrekening 2022 onder de staat van baten en lasten.

De begroting voor 2023 laat een begroot resultaat zien van € 5.015 waarbij de stijgende lijn in een deel van de baten zijn doorgetrokken en de ambities hoog zijn.

Ten aanzien van de liquiditeitspositie kan worden opgemerkt dat ondanks de uitbraak van het coronavirus mede dankzij de ontvangen overheidssteunmaatregelen en de huidige ontvangen en toegezegde donaties en giften en de toegekende nalatenschappen het Zeehondencentrum op basis van de huidige verwachtingen gedurende 2023 geen liquiditeits- of continuïteitsproblemen zal krijgen.

Er worden voor 2023 hooguit herstelinvesteringen verwacht ten behoeve van de zeehondenopvang en de huisvesting.

We kijken hoopvol naar de toekomst en verwachten en hopen op een goed bezoekersseizoen vanaf het voorjaar dit jaar. Onze stichting is gelukkig een gezonde organisatie die vooralsnog goed in staat is om aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

4. Verantwoordingsverklaring

De Stichting Zeehondencentrum Pieterburen onderschrijft de drie kernprincipes van goed bestuur, zoals deze zijn opgenomen in het CBF-keur. Het bestuur van het Zeehondencentrum legt in deze verantwoordingsverklaring verantwoording af over de wijze waarop het Zeehondencentrum:

- toezicht houdt, bestuurt en uitvoert;
- de effectiviteit en efficiency van besteding van middelen waarborgt;
- de omgang met belanghebbenden optimaliseert.

Besturen en toezicht houden

Om de doelstellingen te kunnen realiseren is een optimale inrichting van bestuur en organisatie noodzakelijk. Het Zeehondencentrum wordt bestuurd door de directie. Een onafhankelijke en onbezoldigde Raad van Toezicht is toezichthouder en vergadert regelmatig.

De stichting is in ingericht conform het raad van toezichtmodel, waarbij het directiebestuur aan het Zeehondencentrum op hoofdlijnen leidinggeeft en eindverantwoordelijk is. Voor de taken en verantwoordelijkheden is een zgn. Reglement Raad van Bestuur opgesteld met daarin functieomschrijvingen van directieleden. De handelingsvrijheid van de directieleden wordt beperkt conform de bepalingen in de algemene statuten en het Reglement Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht bestaat in 2022 uit drie leden die ieder deskundig zijn op een voor de organisatie relevant werkgebied. De leden van de Raad van Toezicht (RvT) worden voor een periode van drie jaar benoemd. Zij treden af volgens een door de Raad van Toezicht opgesteld rooster. Een volgens het rooster aftredend lid is onmiddellijk (doch maximaal tweemaal) herbenoembaar. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig verbonden aan de organisatie en ontvangen geen bezoldiging. De directie wordt door de Raad van Toezicht benoemd en ontvangt een beloning vastgesteld door de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht komt meerdere keren per jaar bij elkaar (minimaal vier keer). Tijdens de vergaderingen worden de ontwikkelingen binnen het Zeehondencentrum besproken en vindt een terugblik/evaluatie van de afgelopen periode.

Het Zeehondencentrum onderschrijft de richtlijnen van de Commissie Wijffels. De kern van deze gedragscode voor goed bestuur gaat over openheid, transparantie en verantwoording afleggen. Het directiesalaris van goede doelen volgt volgens de gedragscode het salarisbeleid van de overheid en dat van het Zeehondencentrum valt daar ruim binnen.

Periodiek wordt aan de Raad van Toezicht gerapporteerd over de voortgang van het Jaarplan met behulp van zogenaamde prestatie-indicatoren. Deze cijfers worden voorzien van een inhoudelijke toelichting. Afwijkingen van de voorgenomen prestatie worden geïdentificeerd, waar nodig worden de plannen door de directie bijgesteld, waar nodig na goedkeuring door de Raad van Toezicht.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden door de directeur-bestuurder opgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Extern toezicht

De door het bestuur aangestelde gecertificeerde registeraccountant controleert jaarlijks de administratieve organisatie en interne controleprocedures in het licht van de controle van de jaarrekening.

Het Zeehondencentrum is gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO 9001:2015. Als gevolg van dit keurmerk vindt jaarlijks een audit plaats door een toetsende instantie. In overleg met de Raad van Toezicht is geconstateerd dat het behouden van ons ISO Certificaat na juni 2023 geen prioriteit meer heeft voor onze inmiddels zeer professionele zorgorganisatie. Met onze CBF-erkenning laten we in toereikende mate weten dat we voldoen aan strenge kwaliteitscriteria en dat we ons extern en onafhankelijk laten controleren.

Verder toetst het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) jaarlijks de jaarverslaggeving en eens in de drie jaar vindt een uitgebreide hertoetsing van de erkenning plaats. Op dit moment is er sprake van de CBF-erkenning, waarmee het Zeehondencentrum voldoet aan de door het CBF gestelde eisen in het kader van verslaggeving.

Besteding van middelen

Het Zeehondencentrum erkent het belang van het duidelijk formuleren van doelen, het meten van de realisatie en het evalueren van de activiteiten. Eind 2022 is het nieuwe meerjarenplan voor de jaren 2023 t/m 2025 aan de Raad van Toezicht voorgelegd en goedgekeurd .

Door het vaststellen van een jaarbegroting geeft het bestuur richting aan de doelstellingen van de organisatie. Jaarlijks wordt het jaarplan fondsenwerving vastgesteld.

Besteding van middelen vindt plaats in overeenstemming met de begroting. In de toelichting op de jaarlijkse begroting wordt aangegeven welke acties er met betrekking tot verdere optimalisatie van de bestedingen zijn voorgenomen.

Het Zeehondencentrum besteedt het leeuwendeel van haar inkomsten direct aan de zorg voor de zeehonden. Daarnaast worden kosten gemaakt voor wetenschappelijk onderzoek, educatie en voorlichting.

De kosten voor fondsenwerving blijven jaarlijks onder de norm van het CBF, zoals blijkt uit de jaarrekening over een boekjaar.

Voor het monitoren en evalueren van activiteiten wordt maandelijks een rapportage opgesteld met een staat van baten en lasten. De financiële resultaten worden toegelicht en afwijkingen van de begroting worden verklaard en desgewenst bijgesteld.

Relatie met belanghebbenden

Interne belanghebbenden van het Zeehondencentrum zijn o.a. werknemers, raad van toezicht, vrijwilligers en stagiaires.

Externe belanghebbenden zijn o.a. donateurs, bezoekers, goede doelen, fondsen, media, landelijke en lokale overheidsinstanties en wetenschappelijke instituten.

Het Zeehondencentrum acht het zeer belangrijk om draagvlak en bewustwording te creëren voor haar activiteiten en uitgangspunten. Zij behoort met haar donateurs tot de grotere natuurorganisaties in Nederland. Jaarlijks ontvangt het Zeehondencentrum in een “normaal” (Coronaloos) jaar circa 85.000 bezoekers. Het Zeehondencentrum geniet een zeer hoge naamsbekendheid en waardering. De Stichting staat in de top 10 van natuur- en milieuorganisaties met een nationale reputatie volgens onderzoek door Hendrik Beerda Brand Consultancy. In 2022 hebben er in circa 100.000 mensen hun financiële steun gegeven in de vorm van giften, donaties en adopties. Een prachtig resultaat waarvoor veel dank wordt uitgesproken. Donateurs ontvangen een twee maal per jaar het Robbenbulletin en maandelijks een digitale nieuwsbrief. De website van het Zeehondencentrum wordt dagelijks door duizenden belangstellenden bezocht. Gedurende 2022 zijn er bijna 1.024.000 bezoekers op onze website geregistreerd, met ruim 4,3 miljoen bekeken pagina's. Ook de belangstelling via YouTube, Instagram en TikTok (1,3 miljoen volgers) blijft groot.

Het jaarverslag is online beschikbaar.

Dagelijks ontvangt het Zeehondencentrum diverse uitingen via de email, telefoon of face-to-face contacten. Informatievraagstukken worden naar de betreffende afdeling doorgezet en zo goed mogelijk beantwoord, groten deels middels kennis en beschikbare documentatie.

Ideeën en opmerkingen kunnen via een zgn. enquête bus in het Bezoekerscentrum worden ingeleverd. De afgelopen jaren is middels evaluatieformulieren de uitstraling en de beleving van een bezoek aan het Zeehondencentrum in Pieterburen getoetst.

We hebben een aantal klachten ontvangen van een donateur welke in opdracht van de directie zorgvuldig zijn onderzocht. De betreffende donateur is na dit onderzoek schriftelijk op de hoogte gesteld dat de klachten volgens dat onderzoek correct zijn afgehandeld en dat we het betreuren dat we helaas niet in staat zijn om aan alle wensen van betreffende donateur tegemoet te kunnen komen.

Daarnaast hecht het Zeehondencentrum sterk aan het aantrekken en behouden van vrijwilligers, studenten, stagiaires en dierenartsen uit binnen- en buitenland die vooral in de zorg, maar ook in andere onderdelen van de organisatie actief zijn. Zo wordt de filosofie van het Zeehondencentrum uitgedragen ver buiten de landsgrenzen.

Een netwerk van vele vrijwilligers langs de hele kust van Nederland vormt de EHBZ (Eerste Hulp Bij Zeehonden). Deze vrijwilligers, de zogenaamde EHBZ-ers, zijn door het Zeehondencentrum getraind om eerste hulp aan zeehonden en andere zeezoogdieren te verlenen.

Het Zeehondencentrum werkt nauw samen met relevante partijen voor wetenschappelijk onderzoek en is actief betrokken bij het politieke beleid voor natuurbehoud en dierenwelzijn.

Jaarrekening

Samengevoegde balans per 31 december 2022 (na verwerking resultaat)

		31 dec.2022 EUR	31 dec.2021 EUR
Activa			
<i>Immateriële vaste activa</i>	A	42.580	0
<i>Materiële vaste activa</i>	B	908.851	1.024.216
<i>Voorraden</i>	C	24.445	34.365
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	D	3.187.380	2.802.599
<i>Liquide middelen</i>	E	<u>1.314.859</u>	<u>1.688.720</u>
		4.526.684	4.525.684
Totaal		<u><u>5.478.116</u></u>	<u><u>5.549.900</u></u>
Passiva			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Reserves	F		
. continuïteitsreserve		3.187.479	2.974.413
. bestemmingsreserve		<u>252.427</u>	<u>350.000</u>
		3.439.906	3.324.413
Fondsen	G		
. bestemmingsfonds		1.484.764	1.567.798
		<u>4.924.670</u>	<u>4.892.211</u>
<i>Voorzieningen</i>	H	46.868	104.987
<i>Kortlopende schulden</i>	I	506.578	552.702
Totaal		<u><u>5.478.116</u></u>	<u><u>5.549.900</u></u>

geplande staat van baten en lasten over 2022

	Begroting 2022		Werkelijk 2022		Werkelijk 2021		Begroting 2023	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
K	2.408.650		2.283.190		2.283.337		2.464.834	
		0		0		0		0
subsidies		0		0		0		0
aan overheden		0		0		21.312		0
zonder winstoogmerk		0		0		0		0
aan voor levering diensten		0		0		0		0
		0		0		0		0
		0		0		0		0
	<u>2.408.650</u>		<u>2.283.190</u>		<u>2.304.649</u>		<u>2.464.834</u>	
Uitgaven								
L								
L1	910.934		834.062		730.892		893.206	
L2	198.019		169.992		152.885		186.873	
L3	<u>461.061</u>		<u>386.406</u>		<u>381.710</u>		<u>376.831</u>	
		1.570.014		1.390.459		1.265.487		1.456.910
M								
M1	<u>511.218</u>		<u>563.997</u>		<u>353.307</u>		<u>700.728</u>	
		511.218		563.997		353.307		700.728
N								
N1	<u>319.541</u>		<u>296.274</u>		<u>269.215</u>		<u>302.181</u>	
		<u>2.400.773</u>		<u>2.250.731</u>		<u>1.888.009</u>		<u>2.459.819</u>
		<u>7.877</u>		<u>32.459</u>		<u>416.640</u>		<u>5.015</u>
Overige aan:								
	92.979		213.066		299.418		90.117	
	0		-97.573		350.000		0	
	<u>85.102-</u>		-83.034		<u>-232.778</u>		<u>85.102-</u>	
	<u>7.877</u>		32.459		<u>416.640</u>		<u>5.015</u>	

FINANCE.

Samengevoegd kasstroomoverzicht 2022

	2022		2021	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Resultaat na belastingen	32.458		416.640	
Gecorrigeerd voor:				
. Afschrijvingen	159.440		176.492	
. Mutatie voorzieningen	-58.119		-7.599	
. Mutatie voorraden	9.920		1.662	
. Mutatie vorderingen	-384.780		890.529	
. Mutatie kortlopende schulden	<u>-46.123</u>		<u>179.569</u>	
Kasstroom uit operationele activiteiten		-287.204		1.657.293
Investeringen in:				
. Materiële vaste activa	-86.656		-15.469	
Opbrengst verkopen:				
. Materiële vaste activa	<u>0</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit investerings activiteiten		-86.656		-15.469
Aflossing langlopende schulden	<u>0</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit financierings activiteiten		0		0
Mutatie liquide middelen		<u>-373.860</u>		<u>1.641.824</u>
Liquide middelen einde boekjaar		1.314.859		1.688.720
Liquide middelen begin boekjaar		1.688.720		46.896
Mutatie liquide middelen		<u>-373.860</u>		<u>1.641.824</u>

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting behorend tot de jaarrekening 2022

Aard bedrijfsactiviteiten

De Stichting Zeehondencentrum Pieterburen stelt zich ten doel: Het (doen) bevorderen van de instandhouding en eventueel van de uitbreiding van zeehondenpopulaties in het bijzonder in, maar niet beperkt tot, de getijdengebieden rond en in de Noordzee. Hieronder wordt begrepen:

- Het (doen) geven van voorlichting;
- Het verzorgen van zeezoogdieren waaronder zeehonden, voorkomend in de getijdengebieden rond en in de Noordzee met als doel hen weer vrij te laten in de natuur;
- Het (doen) beoefenen van wetenschap en educatie, alsmede het samenwerken met die instelling of natuurlijke personen, die activiteiten op het gebied van wetenschap en educatie ontplooiën;
- Het werven van fondsen om voormelde activiteiten te helpen bekostigen;
- Het verlenen van noodhulp aan en het geven van voorlichting over zeezoogdieren wereldwijd;
- Alle overige (rechts-)handelingen die het doel bevorderen.

Consolidatie

De samengevoegde jaarrekening van Stichting Zeehondencentrum Pieterburen bestaat uit de enkelvoudige jaarrekeningen van Stichting Zeehondencentrum Pieterburen en van Stichting Steunfonds Zeehondencentrum Pieterburen.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen beide stichtingen worden geëlimineerd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.
De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Voor zover niet anders is vermeld hebben activa en passiva een looptijd korter dan 1 jaar.

In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Het resultaat is reeds verwerkt in de balans.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

Continuïteitsveronderstelling en COVID-19

Het coronavirus heeft in 2021 en begin 2022 voor onzekerheid gezorgd. Mede dankzij de overheidssteun en de sterke continuïteitsreserve is door deze ontwikkeling de continuïteit van de Stichting niet in gevaar gekomen.

De volgende onzekerheden inzake de continuïteit zijn onderkend:

- de onzekerheden omtrent giften, donateurs en nalatenschappen;
- de beschikbaarheid van liquiditeiten op de middellange termijn.

De gebeurtenissen rondom het coronavirus COVID-19 hebben een nadelig effect gehad op de activiteiten van onze stichting en haar financiële situatie. Op basis van de huidige omstandigheden, waaronder de sterke solvabiliteit en liquiditeit, zien wij op dit moment geen reden om aan de positieve continuïteitsveronderstelling te twijfelen

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

Investeringsubsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardevermindingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardevermindingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen aanschafprijs op basis van de 'first-in, first-out' (FI-FO)-methode of lagere opbrengstwaarde.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van in reën wegens oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de Stichting.

Reserves

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Bestemmingsreserve

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Overige reserves

Overige reserves betreffen reservemiddelen die resteren na de eerder genoemde bestedingen.

Fondsen

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorzieningen met een verwachte looptijd van maximaal een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt ten laste van de staat van baten en lasten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten uit eigen fondsenwerving

Donaties en giften

Donaties en giften worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen, met uitzondering van ontvangsten die kunnen worden toegerekend aan een periode waarin een bepaalde mailingsactie heeft plaatsgevonden. Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland.

Baten uit nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Verkoop van artikelen

Opbrengsten uit de verkoop van artikelen worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) verwervingskosten. De door de fondsenwervende instelling in dit verband gemaakte eigen kosten worden als kosten van fondsenwerving verantwoord.

Entreegelden

Entreegelden worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten van subsidies van overheden (TVL)

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gedeerd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. Voor boekjaar 2021 geldt dat er sprake was van de bijdrage uit hoofde van Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL). De TVL is als baten van subsidies van overheden gepresenteerd in de jaarrekening en is gebaseerd op het meest recente inzicht.

Overige baten uit eigen fondswerving

Overige baten uit eigen fondsenwerving worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Kosten

Kostentoerekening

Kosten worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en beheer en administratie op basis van de volgende maatstaven:

- Direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- Niet direct toerekenbare kosten worden als volgt verdeeld:
 - Uitbesteed werk
 - Communicatie
 - Personeelskosten
 - Huisvestingskosten
 - Kantoor- en algemene kosten
 - Afschrijving en rente

Verliezen en risico's worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Pensioenen

De Stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioen voorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het bedrag dat als pensioenvoorziening is opgenomen, is de beste schatting van de nog niet af gefinancierde bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

NOW

De organisatie heeft een beroep gedaan op de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) in 2021 voor alle maanden, exclusief juli tot en met september 2021 en in 2022 met betrekking tot het eerste kwartaal. Deze tegemoetkoming vanuit de overheid is in mindering gebracht op de personeelskosten en is gebaseerd op de beste schatting van het bedrag per heden. Gedurende boekjaar 2022 en 2023 zullen de NOW bijdragen definitief worden vastgesteld.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en banktegoeden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen bij geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

A Immateriële vaste activa

Het verloop is als volgt weergegeven:

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Stand 1 januari	0	0
Investeringen	42.580	0
Afschrijvingen	0	0
Stand 31 december	42.580	0
Afschrijvingsduur	5 jaar	

B Materiële vaste activa

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	388.413	417.762
Machines en installaties	468.406	551.950
Inventarissen	9.277	3.847
Andere vaste bedrijfsmiddelen	42.755	50.657
	908.851	1.024.216

Het verloop is als volgt weergegeven:

	Bedrijfsge- bouwen en -terreinen	Machines en installaties	Inventa- rissen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2021					
Aanschafwaarde	983.509	1.326.021	6.404	301.963	2.617.897
Cumulatieve afschrijvingen	565.747-	774.072-	2.556-	251.306-	1.593.681-
Boekwaarde	417.762	551.950	3.847	50.657	1.024.216
Mutaties boekjaar					
Investeringen	5.240	4.880	7.675	26.280	44.075
Aanschafw. desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	34.589-	88.424-	2.245-	34.182-	159.440-
Saldo	29.349-	83.544-	5.430	7.902-	115.365-
Stand per 31 december 2021					
Aanschafwaarde	988.749	1.330.901	14.079	328.243	2.661.972
Cumulatieve afschrijvingen	600.336-	862.496-	4.801-	285.488-	1.753.121-
Boekwaarde	388.413	468.406	9.277	42.755	908.851
Afschrijvingsduur	3-25 jaar	3-17 jaar	5 jaar	3-5 jaar	

De investeringen in de machines en installaties betreft met name een beademingsapparaat.
De investeringen in de inventarissen betreffen vooral een nieuwe vivobook.
De investeringen in de inventarissen en overige bedrijfsmiddelen betreffen met name de nieuwe website en een nieuw draagbaar echografietoestel.

C Voorraden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	EUR	EUR
Voorraad beschikbaar voor de doelstelling	24.445	34.365
	<u>24.445</u>	<u>34.365</u>

De voorraad bestaat uit promotieartikelen welke in de winkel worden verkocht.
Er is geen voorziening voor incurante voorraden ultimo 2021 en 2022.

D Vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	EUR	EUR
Debiteuren	7.288	653
Nalatenschappen/legaten	2.948.957	2.564.796
Te vorderen belastingen	37.873	15.230
Vooruitbetaalde kosten	32.105	34.573
Overige vorderingen	161.157	187.347
	<u>3.187.380</u>	<u>2.802.599</u>

In het saldo van de vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid ad € 15.397 (v.j.: € 15.397).

Als gevolg van eventuele langdurige afwikkelingen van nalatenschappen kan het zijn dat enkele nalatenschappen langer dan een jaar open staan. Het is echter lastig te kwantificeren om welk deel het gaat.

E Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	EUR	EUR
Banken	1.186.651	1.381.123
ING	126.988	306.597
Kasmiddelen	1.221	1.000
	<u>1.314.859</u>	<u>1.688.720</u>

De saldi staan ter vrije beschikking.

Door de bankier is per ultimo boekjaar geen rekening-courantkrediet verstrekt.

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
F Reserves		
Continuïteitsreserve	3.187.479	2.974.413
Bestemmingsreserve	252.427	350.000
	3.439.906	3.324.413

De mutaties in de reserves in het boekjaar zijn als volgt weer te geven.

	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserve	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 1 januari	2.974.413	350.000	3.324.413	2.674.995
Mutaties:				
- Overheveling reserves	0	0	0	0
. Toevoegingen via resultatenbestemming	213.066	0	213.066	649.418
. Bestedingen via resultatenbestemming	0	-97.573	-97.573	0
Stand per 31 december	3.187.479	252.427	3.439.906	3.324.413

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De omvang van de continuïteitsreserve is intern bepaald op maximaal één keer de jaarlijkse uitgaven van de organisatie met betrekking tot kosten van werving en doelbesteding. Als jaaruitgave wordt hierbij het driejaargemiddelde genomen van de werkelijke uitgaven in het voorgaande verslagjaar, het lopende verslagjaar en de geraamde uitgaven volgens de begroting voor het komende verslagjaar. Ultimo 2022 wordt de benodigde continuïteitsreserve gecijferd op € 2.343.049. De werkelijke omvang is met € 3.187.479 ultimo 2022 hoger waarmee aan deze eis wordt voldaan.

Bestemmingsreserves

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	350.000	0
Mutaties:		
Overheveling naar continuïteitsreserve	0	0
. Toevoegingen via resultaatbestemming	0	350.000
. Bestedingen via resultaatbestemming	-97.573	0
Stand per 31 december	252.427	350.000

De bestemmingsreserve is in 2021 gecreëerd om de extra kosten die gemaakt gaan worden in verband met de transitie richting het Werelderfgoedcentrum te Lauwersoog te dekken. In 2022 zijn er in dat kader kosten ten laste van de reserve gebracht.

G Fondsen	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Bestemmingsfonds investeringen en water & vis		
Stand per 1 januari	1.567.798	1.800.576
Mutaties:		
. Toevoegingen via resultaatbestemming	0	1.779
. Bestedingen via resultaatbestemming	-83.034	-234.557
Stand per 31 december	1.484.764	1.567.798

	Fonds investerings EUR	Fonds water & vis EUR	31-12-2022 EUR	31-12-2021 EUR
Stand per 1 januari	280.695	1.287.103	1.567.798	1.800.576
Mutaties:				
. Toevoegingen via resultaatbestemming	0	0	0	1.779
. Bestedingen via resultaatbestemming	<u>-83.034</u>	<u>0</u>	<u>-83.034</u>	<u>-234.557</u>
	-83.034	0	-83.034	-232.778
Stand per 31 december	197.661	1.287.103	1.484.764	1.567.798

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de fondsen is aangegeven door derden.

In 2019 is een nalatenschap ontvangen waarbij de bestedingsmogelijkheden alleen uit kosten met betrekking tot water en vis bestaan. Derhalve is de nalatenschap als bestemmingsfonds in de jaarrekening verwerkt.

Jaarlijks wordt na afloop van het boekjaar de uitputting van het fonds water en vis vastgesteld door een externe bewindvoerder van het fonds. Eventuele aanpassingen worden in het volgend boekjaar verwerkt.

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
H Voorzieningen		
	31-12-2022	31-12-2021
	EUR	EUR
Voorziening groot onderhoud	46.868	104.987
	46.868	112.586

De voorziening groot onderhoud is gevormd ten behoeve van het toekomstig onderhoud.

Als gevolg van voortschrijdend inzicht in de voorziening vanaf boekjaar 2009 separaat gepresenteerd.

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	31-12-2022	31-12-2021
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
Stand 1 januari	104.987	112.586
Dotatie	20.000	0
Vrijval	-78.119	0
Onttrekking	0	-7.599
Stand 31 december	<u>46.868</u>	<u>104.987</u>

I Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2022	31-12-2021
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
Crediteuren	141.647	55.794
Belastingen en sociale verzekeringen en pensioenen	183.976	184.374
Overige schulden en overlopende passiva	180.955	312.534
	<u>506.578</u>	<u>552.702</u>

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar verantwoord behalve ten aanzien van de te betalen loonbelasting. Als gevolg van de overheidsmaatregelen in het kader van COVID-19 heeft de stichting gebruik gemaakt van uitgestelde loonbelastingbetalingen. Het Zeehondencentrum zal de opgebouwde schuld in principe in 60 termijnen terugbetalen, beginnend vanaf 1 oktober 2022. Op balansdatum rest nog een bedrag van € 141.394, waarvan € 32.496 een kortlopende en € 108.898 een langlopend karakter heeft.

De overige verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum zijn verwerkt onder de langlopende schulden.

J Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Op balansdatum is de Stichting Zeehondencentrum begunstigde van een aantal nalatenschappen, welke niet gewaardeerd zijn in de jaarrekening. Er bestaat onvoldoende duidelijkheid over hoe hoog deze nalatenschappen uit zullen vallen.

Toelichting op de samengevoegde staat van baten en lasten

K1 Baten van particulieren

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
	EUR	EUR	EUR
Donaties en giften	584.900	573.508	737.937
Nalatenschappen	780.000	907.323	1.020.561
Verkoop goederen (zie J2)	253.000	188.250	150.734
Overige baten uit eigen fondsenwerving	132.000	66.533	28.362
Entree	658.750	547.576	345.743
Totaal	2.408.650	2.283.190	2.283.337

De gerealiseerde baten wijken af van de begroting als gevolg van vooral hogere opbrengsten vanuit nalatenschappen en lagere bezoekersinkomsten.

K2 Verkoop goederen

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
	EUR	EUR	EUR
Netto omzet	460.000	335.181	254.204
Kostprijs	207.000	146.932	103.470
Bruto winst	253.000	188.250	150.734

In de winkel van het Zeehondencentrum worden zeehond gerelateerde artikelen verkocht, zoals knuffels, kleding, sleutelhangers, boeken en ansichtkaarten.
De gerealiseerde baten verkoop goederen vallen lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder bezoekers zijn geweest waardoor er minder is verkocht.

L Besteed aan doelstellingen

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
	EUR	EUR	EUR
L1 Zorg:			
Salaris/sociale lasten	349.421	290.924	246.336
Pensioenen	30.493	28.709	28.770
Overige personeelskosten	26.077	29.156	22.063
Uitbesteed werk	5.400	75.382	4.595
Reis- en verblijfkosten	0	1.890	188
Huisvesting	129.441	89.437	96.558
Kantoorkosten	13.843	23.782	13.637
Communicatie	2.420	2.603	2.227
Zorgkosten	144.450	112.848	123.078
Afschrijving en rente	146.520	117.986	129.870
Overige algemene kosten	62.868	61.345	63.571
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	910.934	834.062	730.892
L2 Wetenschap			
Salaris/sociale lasten	117.080	92.357	82.417
Pensioenen	10.217	9.114	9.626
Overige personeelskosten	8.738	9.256	7.382
Reis- en verblijfkosten	-	270	27
Huisvesting	5.248	3.626	3.915
Kantoorkosten	4.736	8.136	4.665
Communicatie	811	872	746
Kosten wetenschap	29.040	23.894	20.712
Afschrijving en rente	5.940	4.783	5.265
Overige algemene kosten	16.209	17.684	18.131
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	198.019	169.992	152.885
L3 Voorlichting			
Salaris/sociale lasten	291.726	195.104	205.585
Pensioenen	25.458	19.253	24.011
Overige personeelskosten	21.772	19.553	18.413
Huisvesting	24.489	16.921	18.268
Kantoorkosten	10.200	17.523	10.048
Communicatie	2.021	4.347	3.719
Kosten voorlichting	49.400	72.200	54.477
Afschrijving en rente	27.720	22.322	24.570
Overige algemene kosten	8.276	19.183	22.620
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	461.061	386.406	381.710
Totale directe kosten	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.570.014	1.390.459	1.265.487

De zorgkosten blijven binnen het begrote bedrag. Dit wordt veroorzaakt doordat gedurende 2022 vooral de salariskosten en de zorgkosten lager uitvallen als gevolg van een lager aandeel van de kosten zorgpersoneel in de formatie.

De kosten wetenschap blijven binnen de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de en door lagere personeelskosten.

De kosten voorlichting vallen lager uit doordat er minder personeel is doorberekend als gevolg van een lager aandeel in de totale formatie.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstellingen in relatie met de totale baten procentueel weergegeven:

	<u>Begroting 2022</u>	<u>Werkelijk 2022</u>	<u>Werkelijk 2021</u>
Totale bestedingen	1.570.014	1.390.459	1.265.487
Totale baten	2.408.650	2.283.190	2.283.337
Bestedingspercentage	65%	61%	55%

90 % ANBI eis

Als gevolg van het feit dat de stichting een ANBI status heeft, moeten wij voldoen aan de 90% eis.

Aangezien het Zeehondencentrum al haar kosten en baten besteedt ten behoeve van de doelstellingen, voldoet zij aan deze eis.

M Werving baten

M1 Kosten eigen fondsenwerving

	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Salaris/sociale lasten	291.726	372.890	205.585
Pensioenen	25.458	36.798	24.011
Overige personeelskosten	21.772	37.370	18.413
Uitbesteed werk	-	0	0
Reis- en verblijfkosten	-	270	27
Huisvesting	8.746	6.043	6.524
Kantoorkosten	4.736	8.136	4.665
Communicatie	2.021	967	827
Afschrijving en rente	9.900	7.972	8.775
Overige algemene kosten	4.492	8.368	10.283
Directe kosten fondsenwerving	142.368	85.183	74.196
	<u>511.218</u>	<u>563.997</u>	<u>353.307</u>

De kosten eigen fondsenwerving zijn hoger uitgevallen. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat er procentueel meer personeelsinzet is geweest met betrekking tot fondsenwerving.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor:

	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Baten eigen fondsenwerving	2.408.650	2.283.190	2.283.337
Kosten eigen fondsenwerving	511.218	563.997	353.307
Kostenpercentage fondsenwerving	<u>21%</u>	<u>25%</u>	<u>15%</u>

Het baten eigen fondsenwerving zijn lager uitgevallen dan begroot maar liggen in lijn met 2021. De inkomsten vanuit de bezoekers zijn lager uitgevallen als gevolg van minder bezoekers dan begroot. Het percentage dat besteed is aan de fondsenwerving is gestegen doordat een hoger bedrag aan kosten uitgedrukt in een lagere bate resulteert in een hoger bestedingspercentage.

N Kosten beheer en administratie

	Begroting 2022 EUR	Werkelijk 2022 EUR	Werkelijk 2021 EUR
Salaris/sociale lasten	249.494	203.185	175.823
Pensioenen	21.773	20.051	20.535
Overige personeelskosten	18.620	20.363	15.747
Uitbesteed werk	600	8.376	511
Reis- en verblijfkosten	-	270	27
Huisvesting	6.997	4.834	5.219
Kantoorkosten	2.914	5.006	2.871
Communicatie	1.728	892	762
Afschrijving en rente	7.920	6.377	7.020
Overige algemene kosten	9.495	26.921	40.700
	319.541	296.274	269.215

De intern gestelde norm waarbij de kosten beheer en administratie worden uitgedrukt in de totale uitvoeringskosten bedraagt maximaal 15%.

Over het boekjaar bedragen de werkelijke uitvoeringskosten	2.250.731	1.888.009
De kosten beheer en administratie bedragen	296.274	269.215
Uitgedrukt in %	13%	14%

Op basis van bovengenoemde berekening blijft de realisatie zowel in 2021 als in 2022 binnen de gestelde norm.

O Toelichting lasten verdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Doelstelling				Werving baten	Beheer en administratie	Werkelijk 2022	Begroot 2022	Werkelijk 2021
	Zorg	Weten- schap	Voorlich- ting	Fondsen- werving					
	EUR	EUR	EUR	EUR					
Direkte kosten	112.848	23.894	72.200	85.183	0	294.125	365.258	272.463	
Uitbesteed werk	75.382	0	0	0	8.376	83.758	6.000	5.105	
Communicatie	2.603	872	4.347	967	892	9.681	9.000	8.282	
Personeelskosten	348.789	110.727	233.910	447.058	243.598	1.384.082	1.509.824	1.104.715	
Huisvestingskosten Kantoor en algemene kosten	89.437	3.626	16.921	6.043	4.834	120.861	174.920	130.484	
Afschrijving en rente	87.017	26.090	36.706	16.774	32.197	198.784	137.771	191.460	
Totaal	834.062	169.992	386.406	563.997	296.274	2.250.731	2.400.773	1.888.009	

De overige kosten worden verdeeld op basis van de realisatie per doelstelling, waarbij rekening wordt gehouden met de bezetting per afdeling (gebruik auto's en kosten huishouding).

Het uitbesteed werk wordt voornamelijk ingehuurd ten behoeve van de zorgafdeling.

De overige inhuur derden komt ten laste van Beheer en Administratie.

De kosten communicatie en de personeelskosten zijn verdeeld over de doelstellingen op basis van het aantal fte's.

De huisvestingskosten zijn verdeeld op basis van het aantal m2 evenals de kosten voor afschrijving en rente.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers 32,5 fte (2020: 30,5 fte). Deze medewerkers zijn als volgt verdeeld over de verschillende afdelingen:

	in fte's		in%	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
. Zorg	8,2	8,2	25,2%	26,9%
. Wetenschap	2,6	2,8	8,0%	9,0%
. Voorlichting/winkel	5,5	6,9	16,9%	22,5%
. Fondsenwerving	10,5	6,9	32,3%	22,5%
. Techniek	2,0	3,1	6,2%	10,0%
. Algemeen	3,7	2,8	11,4%	9,2%
	32,5	30,5	100,0%	100,0%

Onder de personeelskosten zijn de volgende posten opgenomen:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Salariskosten	1.113.553	1.020.199
NOW vergoeding	-185.048	-309.012
Sociale lasten	225.955	204.559
Pensioenlasten	113.924	106.952
	<u>1.268.384</u>	<u>868.174</u>

De tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) is in heel 2021 (exclusief juli-september) en in het eerste kwartaal van 2022 gebruikt door de stichting. Door deze regeling werd het omzetverlies door de gedwongen sluiting van het centrum deels gecompenseerd door de overheid. Deze regeling heeft ervoor gezorgd dat wij onze werknemers in dienst konden houden en hun salarissen door konden betalen.

P Bezoldiging directie

Naam	N. Kuizenga	
Functie	directie	directie
Dienstverband	onbepaalde tijd	onbepaalde tijd
Uren fulltime p/w	40	40
Periode	1-1 t/m 31-12-22	1-1 t/m 31-12-21
Parttime %	100	100
Bezoldiging		
Salaris	€ 92.593	€ 89.426
Variabel inkomen		
Leaseauto	€ 3.014	€ 3.014
Vakantiegeld	€ 7.407	€ 6.985
Eindejaarsuitkering	€ -	€ -
Totaal brutoloon	€ 103.014	€ 99.425
Pensioenlasten & Sociale lasten	€ 30.523	€ 35.011
Totaal bezoldiging	€ 133.537	€ 134.436

Het bestuur heeft samen met de Raad van Toezicht het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het bestuur de Adviesregeling Beloning Directeuren Goede Doelen van VFI en de Code Wijffels (zie www.vfi.nl)

Het jaarinkomen van de directie blijft binnen het geldende maximum volgens de VFI Beloningsregeling.

Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Q Resultaatbestemming

De directie stelt voor het positieve resultaat boekjaar als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2022</u>
_ continuïteitsreserve	-234.507
_ bestemmingsreserve	350.000
_ bestemmingsfonds	-83.034
	<hr/>
	32.459

Dit voorstel is reeds in de balans per 31-12-2022 verwerkt.

R Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen noemenswaardige gebeurtenissen na balansdatum.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van stichting Zeehondencentrum Pieterburen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen samengevoegde jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de samengevoegde jaarrekening 2022 van stichting Zeehondencentrum Pieterburen te Pieterburen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van stichting Zeehondencentrum Pieterburen per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de samengevoegde balans per 31 december 2022;
2. de samengevoegde winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Zeehondencentrum Pieterburen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Samengevoegde jaarrekening

De samengevoegde jaarrekening die is opgenomen in dit rapport bestaat uit de enkelvoudige jaarrekeningen van Stichting Zeehondencentrum Pieterburen en stichting Steunfonds Zeehondencentrum Pieterburen, zoals uiteengezet in de jaarrekening op pagina 24 onder het kopje 'consolidatie'.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

1. Het bestuursverslag
2. Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de samengevoegde jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de samengevoegde jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en RJ 400 Bestuursverslag.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de samengevoegde jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de samengevoegde jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de samengevoegde jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de samengevoegde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de samengevoegde jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de samengevoegde jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de samengevoegde jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de samengevoegde jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze samengevoegde jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de samengevoegde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de samengevoegde jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de samengevoegde jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de samengevoegde jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Groningen, 28 juni 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door: J.L. de Kimpe RA AA